

KURJER ZAGŁĘBIA

Odzienik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA „Kurjer Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośnikiem rocznie mk. 1800, półrocznie 900 kwartalnie mk. 450, miesięcznie mk. 150. pocztą mk. 175. — Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk 50 w tekście Mk 60 po tekście reklamy Marek. 30. Zwyczajne ma rek 25. Drobne: 5 Marek. za wyraz najmiej marek 30. Dla zagranicznych 100% droż

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dębińska Nr 1

Adres dla depesz: „KURJER” — SOSNOWIEC

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do g. 7 wiecz. Wniedzieli i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 11—1w poł. i od w 5—6
PRENUMERATY i OGŁOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Taw Aka. „Reklama Polska” w Warszawie i w wyśkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedynczego egzemplarza mk. 8.00 (Na G. Śląsku 30 fen.) SOSNOWIEC sobota dnia 6 sierpnia 1921 roku Nr. 174 Rok XV

KINO - OJAZD

Dzisiaj i dni następne
Znów ten sam nieśmieszny bohater HARRY PERL w okresie p. t.

Tajemnice cyrku „Barre”

Atrakcyjny dramat z przygodami w 7 cz.

ANONSI
Od poniedziałku 8 sierpnia
CHYBIONY DOPING Bohaterska opowieść w 6 cz.
przygody poszukiwanego awanturka sym-
patycznego utraconego publicysty HARRY PERLA.

6 sierpnia 1914 roku.

Dnia 6-go sierpnia 1914 roku rozpoczęła się wojna Austrii z Rosją. Na kilka dni przedtem, bo w dniu 31-go lipca Niemcy wypowiedziały Rosji wojnę.

I oto rozległy się pierwsze grzmoty potężnej burzy światowej, która zatrzęsała w posiadach strapieniami gmachami tyranów, tak długo uciskających Polskę.

Wojna, która rzuciła przerażenie na ludzi, lubiących się wygodnym życiem, przywykłych do dobrobytu i opływających w dostatki, rozpalila jasne słońca nadziei świetlanym, którzy razem z wieszczem narodu — Adamem, o tę wojnę ludów modlili się tak długo.

Historja kiedyś sprawiła dliwie oceni tę wiekopomną chwilę, przełomową w życiu naszego narodu.

Faktem jest jednak niezaprzeczonym, że w nocy z dnia 5-go na 6-go sierpnia 1914 r., kiedy pierwsze patrole polskich strzelców przekroczyły granicę byłej Kongresówki, na czele ze swym komendantem, Józefem Piłsudskim, — rozpoczęliśmy wówczas, może nie jako naród, ale jako garść zuchwalców — wojnę z potężną Rosją, walkę o prawa Polski do samodzielnego bytu, walkę o Jej z pełnym woleniem.

To był czyn zuchwały, niezrozumiany wtedy przez społeczeństwo, to była jakas szalona gra światów, rzucających wszystko na jedną kartę, to był rozpaczny wysiłek głów opętanych „niepolitycznymi mrzonkami”, jak chcieli wówczas niektórzy, ale to był Czyn.

Na tle ogólnego przerażenia, przygnębienia, apatii, rozczarowania, na tle lojal-

nego stawiania ludności polskiej w szeregi zmobilizowanej armji rosyjskiej, na tle wreszcie różnych koncepcji, idei i pomysłów orientacji, czyn ten szarego, o nieugiętej woli i duszy pło miennej, idealisty-patrioty strzelca, mimo wszelkie zarzuty, z jakimi się on spotkał i spotyka dziś jeszcze — był czemś niezwykle niecodziennym.

Była to jeszcze jedna zbrojna insurekcja tych najmłodszych orląt narodu, które poza wszelką taką, czy inną polityką stronnictw, poszły się upominać o zdeptane prawa narodu do wolnego bytu.

I jeżeli składające się tak, czy inaczej warunki polityczne w Europie skompromitowały wówczas i naszą sytuację polityczną — to jednak legiony, powstałe na gruncie Kongresówki

i Małopolski, uważać należy za jądro tej armji narodowej, która później, łącząc się z innymi formacjami wojsk polskich, powstałymi w kraju, czy poza jego granicami — dała tyle świetnych zwycięstw oręża polskiego, dała nam wreszcie i „Cud Wisły”.

I dlatego musimy sobie z całą bezstronnością dziś, w 7-mą rocznicę przekroczenia granic zaborów przez pierwszą polską siłę zbrojną, powiedzieć, że rocznica ta jest świętem całej armji polskiej, niezależnie od tego kiedy, gdzie i pod czyim dowództwem poszczególnie jej oddziały powstawały, walczyły i zwyciężały.

Zmilkły bez echa nie mały spory, targi, kłótnie tych, którzy swe armje posłali na „wyzwalanie” polaków z niewoli, aby im tę niewolę na okupację znie nawidzoną zamienić, ale istnieje dziś zwarta, jednolita, nie politykująca Armia Polska — chluba narodu, która z garstki śpiących rycerzy ducha w takich ciężkich dla kraju chwilach powstała.

Niechże nam będzie wolno w dniu tej pamiętnej rocznicy wyrazić hołd i uznanie twórcy tej armji i tym wszystkim, którzy u mieli śmiało rzucić w na ród hasło: „Hej, kto Polak na bagnety, żyj swobodo, Polsko żyj!!!”

J. S - ki.

Czy brak ludzi?

Każdy Polak, zdolny myśleć o sprawach publicznych (a tacy, którzy myślą tylko o sprawach osobistych) wie o tem, że u nas dzieje się źle. Jedni mówią: bardzo źle.

Inni, z usposobienia kwietyści, tłumaczą, że każdy początek jest trudny, a zatem nie ma się co dziwić, że... przez trzy lata bawiliśmy się w demokrację lub inne pryncypia, a tym czasem popaźnialiśmy na własnym państwie samobójstwo ekonomiczne, że marka obniżyła się poniżej wszelkiego prawdopodobieństwa.

Czym się to dzieje? Czy rzeczywiście w Polsce brak ludzi, nie mówiąc już genjalnych, bo takich wszędzie mało, ale poprostu rozumnych i uczciwych? Nie byłoby nic dziwnego, gdyby różne funkcje rządowe były wykonywane tu i owdzie nieumiejętnie, nieudolnie, i na to można patrzeć bez trwogi o przyszłość. Ale wygląda tak, jakby cała Polska za-

protestowała przeciwko siódemu przykazaniu, które brzmi: nie kradnij!

Prawda, jesteśmy pod silnym wpływem wachodnim.

Bolesławizm, to jest pół miliona wypędzonych z ziem kryminalistów plus szereg żydowskich — przeprowadził w Rosji wywłaszczenie „ideowo” to jest okradł, kogo mógł z wszystkiego, co mógł. Zanim ci spartakusi, zbuntowani niewolnicy będą powieszani, oczywiście z wyjątkiem tych, którzy obławowani złotem zdolają umknąć do wolnej Szwajcarii lub dokąd indziej i rozpoczną żywot uczciwych burżuów; chwilowo udało ich przedsiębiorstwo dodaje otuchy i nadziei równoległym elementom w Polsce. Chociaż nasi wywłaszczyciele nie są zdolni do czeszy csajek (za mało mają krwi Tarmerlana), ale za to mają opinie dobrych kieszonkowych — pie-pocketów. Celują w sprycie i jakby wypić! „dziurki nie zro-

bić. Rozpoczęli od kłuszenia osób prywatnych, a gdy to źródło było trudniejsze, zwrócili się do łatwiejszego, do skarbu państwa.

Gdy obywatel pyta „coż u licha, czyż to w Polsce nie ma uczciwych ludzi do rządów?”, sprychnie odpowiadając mu: „jakich brać”. Przecież próbowaliśmy ludzi z wszystkich partji, a czegoż dokonali? Nasza pozycja względem zagranicy jest coraz słabsza itd.”

Jakich ludzi zapraszano do rządów? We wszystkich stronach świata są tacy i tacy, skala z arki Noego. Są ludzie mocni, nie cofający się przed ultimatum, gdy rozum stanu każe im powiedzieć: hola. Ale tacy jako niebezpieczni nie są zapraszani, odziewają się od nich, jak diabeł od święconej wody. Przed oczyma naszymi przesuwają się tylko: albo osoby próżne, trzymające się samochodu ministerjalnego zamykające oczy na wszystko i tłumaczące bezprawia „subtelna polityką”; albo ludzie nawet uczciwi lecz niezdolni do objęcia skomplikowanych funkcji i przez tę ograniczoną działalność jako narzędzia sprężyn zakulisowych. Przeważnie społeczeństwo patrzy ze zdumieniem na to, co się dzieje i traci wiarę samo w siebie „a może i my wszyscy tak samo nie nie walczy?”

Gdzież jest przy robocie taki Aleksander Świętochowski, autorytet w wielkiej sprawie kulturalnej, prawodawstwa i idei twórczych? Próbowali na krótko ale w takim zespole nie mógł pracować owocnie.

Gdzież jest Roman Dmowski, autorytet w sprawie traktatu wersalskiego i związanych z nim posunięć politycznych? Mieliśmy dowody ignorancji w biegu spraw Gdańskie, Mazurów, pruskie, Cieszyńskie, Śląskie, Wilna i jeszcze niema końca fatalnym błędem. Trzeba „intellekt powieść” tak brzmiało hasło bolszewickie. Zapewne uczyniła tak Rosja, ma to uczynić Polska, ale Europa zachodnia patrzyła na takie barbarzyństwo z pogardą (mowa Lloyd George’a).

Gdzież jest generał Haller, Dowódca Małolicki, autorytety w sprawach wojskowych? Gdzież

jest tylu innych ludzi z innymi obywatelami, którzyby mogli dać Polsce więcej? W danym wypadku nie mamy tu na względzie interesów partji ale interesy całego narodu.

Po co umiejętność? Byli lokaj może być dyrektorem gimnazjum i nawet dostać order pierwszej klasy. Tak myśleli moskale.

I dziesiątki, może setki ludzi, odpowiedzialnych przez swoją umiejętność, więc pełnych godności, nie uczestniczą w zbrojowej pracy budowania państwa, bo majster nie może robić źle, a faszystowski chodzą tylko o posór, o zamydlenie oczu odbiorcy. Tymczasem nędzna prowokacja krzyczy „u nas niema ludzi”. Jest to obrot na partaczów.

Gdyby Polska była otoczona murem (musiałaby być znacznie wyższy od chińskiego) od sąsiadów, możnaby takiego stanu rzeczy nie brać z twogę — w nadziei, że droga naturalnej fermentacji dojdziemy do uzdrowienia stosunków i do praworządności państwa. Ale przecież nasze granice państwowe są jaknajfatalniejsze z tym to-porem, z tym mieczem Damoklesa, wiszącym nad naszą głową (Prusy Wschodnie). Z drugiej strony nasze położenie handlowe jest wyborne; tym większe łakomstwo, tym większy na pór na nas wszystkich możliwych eksploataatorów. Możemy przyjąć do siebie zapóźno, to jest, gdy przyjdą znowu do sil wielomilionowe, otaczające nas sily zaborcze. Tak zapóźno stanęła Konstytucja 3-go maja.

Na tym polega wielka troska o przyszłość. W walce narodów niema pardonów, rozstrzyga gotowość sił. Można być wiecznie przy nadziei, a nigdy nie urodzić.

Niechaj się inteligencja polska splecszy i nie liczy zbyt na naturalne sily warstw ciemnych. Zanim stawiać zaczniemy palce ideowe, trzeba przedewszystkiem wyrwać rządy kraju z rąk partyjnej głupoty, która nie rozumie, bo jest jak kamień, z rąk nieumiejętności, która nie widzi, bo jest ślepa i z rąk złośliwości, które się obławia.

L. Gr.

Z Górnego Śląska.

Francja przedłożyła nowy projekt podziału

PARYŻ (wl). Na ostatnich naradach Komisji Rzeczników w sprawie podziału G. Śląska. Według planu paryskiego, rzecznicy francuscy złożyli nowe oświadczenie w sprawie podziału G. Śląska. W myśl tego projektu podział G. Śląska powinien być przeprowadzony nie tylko na podstawie wyników głosowania, ale też powinien uwzględnić i warunki gospodarcze. Projekt był przyczyna wśród przedstawicieli Ententy szeregu spostrzeżeń i wywołał ożywione debaty.

Oświadczenie Lloyd George’a

LONDYN (PAT). Lloyd George oświadczył w izbie gmin, że rząd angielski przy regulowaniu nieporozumienia angielsko-francuskiego ożywiony był życzeniem sprawiedliwego rozwiązania kwestji górnośląskiej, w myśl wyników plebiscytu i w myśl postanowień traktatu pokojowego. Zdaniem rządu angielskiego jest czuwać nad tem, aby Polacy i Niemcy byli jednako traktowani.

Włosi i Anglicy.

SOSNOWIEC (wl). Z Katowic donoszą, że Włosi posta-

nowili przychylić się do angielskiego projektu podziału G. Śląska.

Posiedzenie gabinetu angielskiego.

LONDYN (wl.). Jak pisma tutejsze donoszą, odbyło się 3 bm. przed południem posiedzenie gabinetu pod przewodnictwem Lloyd George'a. Lloyd George uda się w niedziele na konferencję Rady Najwyższej do Paryża.

Cztery powiaty.

SOSNOWIEC (wl.). Z Opola donoszą, że według nowego projektu racosznawców mają być przyznane Polsce tylko 4

powiaty; pszczyński, rybnicki, oleśnicki i lubliński, czemu sprzeciwia się jednak Francja, wysuwająca nowy projekt rozstrzygnięcia sprawy Górnego Śląska.

Aresztowanie mordercy majora Montellegra

WIEDEN (PAT.). Jak donosi „Neue Freie Presse”, że wedle nadeszłych tam wiadomości, w Kluczborku aresztowany został morderca majora Montellegra, 21-letni Górnoślązak, Niemiec nazwiskiem Joske. Przyznał się on do czynu i oświadczył, że za to otrzymał pewną sumę pieniężną, ale nie wymienił od kogo.

„Wpływowy” pułkownik.

WARSZAWA, [tel. wł.] Firma Białohorski i Knapowski, mieszcząca się przy ul. Miodowej w Warszawie, robiła zabiegi o wydostanie większej ilości cukru. Na wiadomość o tem do firmy zgłosił się pośrednik, oświadczaając, że posiada stosunki, dzięki którym ma możność wydostania większej ilości cukru. Firma uwierzyła zapewnieniom i przyrzekła po 100,000 mk. prowizji od wagonu. Transakcja nie doszła jednak do skutku, gdyż policja śledcza zwróciła uwagę na tego pośrednika, aresztowała go i okazało się, że jest nim były pułkownik W. P. p. Juliusz Kraśnicki. Pana Kraśnickiego osadzono w areszcie. Śledztwo w toku.

Najazd na Ukrainę.

LWÓW, „Ridnyj Kraj” otrzymał wiadomości ze Zdobunowa, że Rada komisarzy ludowych w Moskwie zdecydowała przesiedlić półtora miliona robotników rosyjskich wraz z rodzinami, do gubernii Wołyńskiej i Wołyńskiej na wyżywienie. Licząc, że rodzina robotnika składa się przeciętnie z 5 osób wypadła, że dane gubernie będą zmuszone wykarmić dodatkowo 7.500.000 ludzi. Początkowo władze rozmieszczają będą po 50 tysięcy osób na każdy powiat; w samym Kijowie jest 75 tysięcy robotników, którzy oczekują na wyjazd.

Wjazd do Palestyny.

KISZYNIOU (Russpr.) Miesiącowy tygodniowy komitet emigracyjny otrzymał zawiadomienie z Palestyny, że prawo wolnego wjazdu mają osoby duchowne, doktorzy i inżynierowie; dentrzy zaś prowizory apteczni i ich pomocnicy korzystają z praw ogólnych dla emigrantów, obywateli państwa przy wjeździe do Palestyny.

Pochód zgłodniałych rzesz.

BERLIN (Russpr.) Z Rosji komunikują, że z gubernii nadwieszonych klęską głodu, ciągnie

około 9 milionów ludności w stronę Moskwy. Niezliczone fale głodnych zaleły już gubernie: Penzeńską, Tambowską i Worożęską, dochodzi do licznych starć zbrojnych z czerwonoarmiejskimi, usiłującymi tamować ten ruch. Uciekinierzy na swej drodze plądrują i grabią wszelkie zapasy żywności i zabijają bydło i konie, ślepiąc spustoszenia gorzej niż szarańcza.

Zjazd N. P. K. W.

WARSZAWA. W środę w sali rady miejskiej rozpoczął się zjazd byłego Naczelnego Polskiego Komitetu Wojskowego. Na zjazd przybyli liczni członkowie byłych formacji wojskowych w Rosji oraz przydziału monopolu w pełnym składzie z prezydentem Władysławem Raczkiewiczem, obecnym ministrem spraw wewnętrznych na czele. Na zebraniu był obecny Naczelnik Państwa, a nadto przybyli minister spraw wojskowych gen. Sosnkowski, przedstawiciel Sejmu, generał K. biskop Łoźński, prezes rady miejskiej warszawskiej p. Balański i inni.

Zjazd Międzynarodowych Związków Zawodowych w Moskwie

BERLIN (Russpr.) Z Moskwy komunikują, że nastąpiło zamknięcie międzynarodowego zjazdu związków zawodowych, w którym brało udział 380 delegatów, reprezentujących 41 państwo. Do rad centralnych związków weszli: 4 przedstawiciele Rosji sowieckiej, po 2—ch od Niemiec, Anglii, Francji, Stanów Zjednoczonych, Włoch, Hiszpanii, Polski, Czechosłowacji, i po 1—mu od reszty państw; sekretarzem Rady obrony został Łazowski.

Minister Mejerowicz o Związku bałtyckim.

REWEL „Waba Maa” drukuje interwju z lotewskim ministrem spraw zagranicznych Mejerowiczem, który jadąc do Helsingforsu, zatrzymał się w Rewlu. Rząd Łotwy — powiedział minister — uważa za możliwe do skutku zawiązanie tylko w tym wypadku, jeżeli pomiędzy zainteresowanymi państwami nie będzie żadnych dyseansów. Konwencja wojskowa zawarta być może tylko z tymi państwami, które mają już ustalone granice państwa. Udział Litwy będzie możliwym, jak tylko wyjaśni się kwestia wileńska.

Bałtycka mała unia.

RYGA Państwa bałtyckie na konferencji w Rewlu doszły do ostatecznego porozumienia ekonomicznego; ważniejsze punkty zostały ustalone. Wyłoniona komisja wyjeżdża do Rygi, gdzie będą pracowały w dalszym ciągu. Największą jedynością wykazała się w stosunkach Estonii i Łotwy, które postanowiły wzajemnie skasowanie granicy celnej i skoordynowanie wysokości celnej. W zasadzie Litwa zgadza się na zniesienie granicy celnej.

Parickis o związku bałtyckim.

WILNO (Russpr.) „Echo” kowieńskie zamieszcza rozmowę z Parickiem, który potwierdził, że pomiędzy rządami trzech państw nadbałtyckich zostało osiągnięte zupełne porozumienie w kwestjach uzgodnienia polityki zagranicznej i ujednolicenia taktyki wspólnej obrony i wojny. Możliwym jest osiągnięcie w krótkim czasie ujednolicenia waluty i oszczędności pewnych nieporozumień ekonomicznych. Minister podkreślił pokojowy charakter nowego związku.

Kalinin wyjechał nad Wołgę.

REWEL (Russpr.) Przewodniczący centralnego komitetu wykonawczego Kalinin wyjechał, pociągiem agitacyjno-instruktor skim „Rewolucja październikowa”, na czele komisji specjalnej nad Wołgę dla niesienia pomocy ludności dotkniętej klęską głodową.

Susza w Niemczech.

BERLIN (Russpr.) Rząd niemiecki silnie jest zaniepokojony suszą, jaka nawiedziła obecnie Niemcy. W Berlinie odbędzie się w tych dniach posiedzenie ministrów spraw wewnętrznych, wszystkich państw Rzeszy niemieckiej, w celu opracowania środków, zabezpieczających Niemcy od skutków suszy i nieurodzaju.

Ofiara papieża dla uciekinierów.

KISZYNIOU (Russpr.) Na ręce proboszcza kościoła katolickiego w Kiszyniowie Ojciec święty nadesłał ofiarę w sumie 40000 lei w celu okazania pomocy uchodźcom z Rosji sowieckiej, bez różnicy wyznania i narodowości.

Niepokój w Kownie.

WILNO. (P. A. T.) Z Kowna donoszą: w litewskich sferach rządowych panuje wielkie zdenerwowanie z powodu pętrzących się trudności w rozwiązaniu sprawy wileńskiej. Duże zaniepokojenie wywołały wiadomości o mającym na-

stąpić zwołaniu sejmiku wileńskiego, oraz o postawie jaką zajęło polskie społeczeństwo w Wilnie.

Panuje też rozczarowanie co do wyników pertraktacji, prowadzonych przez Puryckisa w Rydze.

Opozycja przeciwko rządowi w Kownie.

WILNO. (P. A. T.) Do noszą z Kowna: niezadowolenie z obecnego rządu stale wzrasta. Stronnictwa o pozycyjne („Zendirbis”, „Tajungis”, „Taubara”, „Pazanga”) prowadzone przez

Smetonę i Waldemarasa dążą do zmiany rządu. W tym celu zwołują obecnie do Kowna „Zjazd inteligencji”, mający wystąpić o ostrą krytykę dotychczasowej działalności rządu.

TELEGRAMY.

2¹/₂ międzynarodówka przeciw Polsce.

WROCLAW, (wl.) — „Związek partii socjalistycznych”, przedstawiający grupę pośrednią między II-gą a III-cią międzynarodówką odbywał w połowie lipca naradę we Frankfurcie. Brał w nich udział członkowie reprezentujący Austrię (Adler), Szwajcarię (Grimm), Niemcy (Ledebur), Francję (Longuet) a Anglię (Nallhead) oraz socjalrewolucjonisci i socjaliści rosyjscy.

Związek odpowiedział odpowiednio na zaproszenie Labour Party na kongres, mający radzić nad odbudową II międzynarodówki. Na toku dalszych obrad znaczący wpływ niemiecko-rosyjskie; jedną z najważniejszych rezolucji był protest przeciw prześladowaniu ruchu robotniczego w Polsce. Wobec takich antypolskich nastrojów międzynarodówki rozumiemy wahanie P. P. S. do której ma przystąpić.

Stronice dnia.

VIII.

Noc.

Demon zła — bezprzeznaczony pół ciemności roztoczył nad światem złowieszczo skrzydła wladania.

Zasłodził na tronie wzgórz pod baldachimem migocących gwiazd, podparł kamienne, nieugięte w rykach oblicze dłońmi — i lubieżny czyderczy wzrok zwycięzcy zatopił w rozpościerające się u jego stóp skłębione mrowisko domostw, pałaców i fabryk.

Cielesko miasta wstrząsała ostatecznie drgawki przeżyć i szamotała dalej, w końcu bezwładnie obśnuta się w ciemność nocy i zleżała na barłogu snu.

Martwota i głucha jest jednak tylko zewnętrzny pozor.

Czas się pod nią orga i bezwładnie ściska.

Kryje się zmysłowy prapych ciała toczony robactwem grzechu.

Utalione popielisko namiętności.

Wyraz miasta w treści i formie przybiera nowe rysy oblicza.

Linje i kontury zaciera się — gra kolorów gładzi; a tajemniczość i groza obrazów występuje plamami czerni, tonowanej, refleksami światła elektrycznych.

W kręgach promieni lamp żarowych, jak pustynne hieny krąży postacie nieświadome, czające się na łatwy, niewygodny uliczny polów.

Próbują taniego szczęścia.

Zarzucają sieci, zaczepiając przechodzących mężczyzn wyuzdanymi głastami i ordynarnymi słowy.

Bucha od nich plugawy war rozpusty i zgłizna upadku.

W kawiarniach, restauracjach — gabinetach o szczerze zamkniętych drzwiach, dużej atmosferze i wytłuszczonych ścianach — separatkach z zasuniętymi kotarami, z ciężkimi materjami, tłumiącej wewnątrz odgłosy słów i wszelki hałas,

dyskretnie echa podniety, upojenia i przesytu.

Przyduchzone serwaty wyszły szampanowe — woni i smak hiszpańskich i francuskich win — kolory zmieniających likierów i nalewek, sławia się z barwą i żarem krwi, z szarpającą nerwy melodią muzyki i wybuchającą jakimś nawpół urywanym, historycznym śmiechem — to znów pijackim łkaniem przepiętanym odrętwiającą czkawką — i konając ochem w sgrzyście ironii i smutku.

Godność i ambicja ludzka raz wraz deła sobie policzek wyrzutów, by, po sceptycznym machnięciu ręką, jeszcze głębiej pogłębić się w szaleństwo zatrącenia.

Pręta się w objęciach roznamienionych, rozdręganych rąk, gładkich, wiotkich kibilek strojnych wykwinnych, uctujących spodem dam z coraz to większą lekkomyślnością i swobodą wyszybiawych się sztywnych, krepujących więzów i form etykiety.

Nikt ich nie widzi i nie słyszy.

Krytyka opinii odgradzona

grubymi murami fasady domu i ślona dyskrecją służby.

Za pieniądze można wszystko kupić.

Usta takie wilgotne — napęczniałe krwią — nabrzmiały głodem pocałunków.

Nieszyte w pragnieniu...

Drażniąca plama czerwieni.

Oczy — palają żarem wewnętrzny — to znów opalizują mleczną mgłą zmysłowego półomdlenia.

Palce takie niespokojne.

Muzyka targa panowanie nad sobą i doprowadza do szaleń.

Na białej, śnieżnej pościeli panieńskiego łóżka spoczywa jasna blondynka czytając książkę.

„Erotyki” Totmajera...

Miniaturowa lampka elektryczna, stojąca na stoliku przy łóżku, zasłonięta seledynowym abażurum, rzuca fantastyczne i lekkie smugi barw na filigranowe mebelki pokoju.

Buduar dziewiczych tęsknot i marzeń...

Konfesyjonał wyznań i spowiedzi najgłębszych tajemnic...

Aromat zaciszego ciepła i techniczne tkliwe niewinności przesyca wnętrze.

Do niskich parterowych okien niemiła przytykała galezie okwieconej lipy, raz wraz szmerząc po szybach kwiatami, poruszonymi lekkim wietrzykiem nocy.

Ciekawy księtyc wdarł się przez siatkę liści, przebił promieniami szkło i oświetlił róg pokoju.

Narcyz i jaśmin mile drażnią powonienie.

Nie jest wstanie dłużej czytać.

Odkłada książkę.

Ciężko jej bujne splety jasnych włosów.

Häftowany przed cienkimi bliznami nie jest w stanie wytrzymać naporu rozkwitłego ciła...

...iż poza zabków koronkowego brzoju — wychylają się watydlwe zaróżowione bliźnie siostczyce gron.

Pakowia młodych piersi tak chytrze, zniemacka podnoszą się i pręta...

Jakaś dziwna niewytłomaczona, słodka błogość rozchodzi się po członkach ciała, układając w stan bezsilny i niemocy.

Poczyna jej być parno i duszno...

Parzy ją biel prześcieradła

— **Koncerty orkiestry 11 p.p.** W sobotę od godz. 7 i pół wiecz. w ogródku przy restauracji „Zaczęło” odbędzie się wielki koncert znanej orkiestry 11 pp. pod batutą kapelmistrza W. Słobodziana. Program przewiduje nowe numery. Wstęp na koncert marek 35. Ta sama orkiestra koncertować będzie w niedzielę na ul. Trzeciego Maja od 11 r. do 1 i pół pp.

— **Kurs Seminarjum Nauczycielskiego w Sosnowcu.** Z dniem 1 go września 1921 r. zostanie otwarty w Sosnowcu I kurs Seminarjum nauczycielskiego męskiego. Wpływ na ten kurs przeprowadzi Inspektor Szkolny w Sosnowcu przy ul. Małachowskiego 22 w godzinach urzędowych w czasie od 25 go do 31-go sierpnia 1921 r. Zgłaszający się kandydaci wykazać się mają, prócz metryki urodzenia i świadectwa szczerzenia ospy, a w razie dłuższej przerwy w studiach także świadectwa moralności, świadectwa zdolności fizycznej do zawodu nauczycielskiego, stwierdzonej przez miejscowego lekarza szkolnego, ukończeniem 14 go, a nieprzekroczeniem 20 go roku życia, oraz świadectwem z ukończenia 7-klasowej publicznej lub prywatnej z prawami publiczności szkoły powszechnej albo 4 niższych klas szkoły średniej, lub wreszcie II roku nauczycielskiej preparandy. O ile zaś kwalifikacja powyższe wykazać się nie mogą, poddać się egzaminowi wstępnemu z materiału naukowego, odpowiadającego zakresowi pomienionym szkołom, który odbędzie się w lokalu szkoły Nr. 6 w Sosnowcu w dniach 1 i 2 września rb.

— **O małą naprawę.** Chodnik przy ulicy 3-go Maja vis a vis dworca kolejowego jest przedzielony w kilku miejscach rynsztokami, którymi pokrywano mocno są uszkodzone, wskutek czego powstały wgłębienia, o które przechodzą obrywają sobie obcas, potykają się, a przy takich potknięciach mogą łatwo ulec wypadkowi jak, zwichnięcie lub złamanie nogi. Sądymy, że dbały o całość chodników i estetyczny wygląd ulic Magistrat i na to chce zwrócić swą uwagę.

— **Czy kinematografia nasza nie może się zdobyć na lepszą muzykę?** Obecnie niewybredny nawet meloman, czy bywalec kinematograficzny, amator sztuki ekranowej szuka na „muzyków”, którzy z łacie niedłikatą wprost werwą prześladowają mu śledzić za atrakcyjnymi i sensacyjnymi scenami dramatów i tragedii, a cóż dopiero cokolwiek o „lunnych” widzach. Dawniej mieliśmy zdaje się lepszą muzykę, prawda panie Wrzosek i panie Binder?...

— **Zmiany w policji śledczej.** Z rozkazu okręgowej komendy policji z dniem 15 sierpnia rb. została zniesiona ekspozytura urzędu śledczego w Będzinie oraz istniejące oddziały wywiadowców (brygady lotne). Miejsce EUS. zajmuje komenda powiatowa, która tworzy przy sobie dział pomocniczy (III), jako referat spraw śledczych (centrala śledcza). Na miejsce dotychczasowych odrębnych jednostek śledczych przy komisariatach przydzieleni zostali w pewnej liczbie wywiadowcy do wyłącznego rozporządzenia komisarskiego. Jak się dowiadujemy, do I komisariatu przydzielono 9 wywiadowców, do II — 1 wyw., do III — 3 ch wyw., do IV i V — po 5 ch wyw. Podkomisarzaty i posterunki policyjne nie mają wcale stałe przydzielonego personelu wywiadowczego. Referat śled-

czy komendy powiatowej składa się z kierownika i zastępcy sił kancelaryjnych do prowadzenia: A) działu rekrutacyjnego, B) inwigilacyjnego, C) deptyloskopijnego, D) fotograficznego, wreszcie z pewnej liczby wywiadowców służby zewnętrznej. Zmiany te zostały wprowadzone w związku z datowaniem rządu do zmniejszenia nadmiernej ilości urzędników, a zatem i zmniejszenia rozpanoszonej biurokracji.

— **Paskarze zbożowi w kłopotach.** Pisma krakowskie donoszą: Z kilku stron nadchodzi wiadomości, że handlarze, którzy w nadziei paska, zakupili u chłopów zboże na psiu po 12 do 15 tysięcy mk, obecnie rezygnują z zadatków, wręczonych chłopom, i rozwiązują umowy! Paskarze zamiarkowali widać, że spekulacja na wzrost cen może zawieść, a mądra zysowańca zboża będzie niebezpieczne mimo wolnego handlu. Dlatego wycofują się z zawartych zbyt skwapliwie umów. Akcja aprowizacji młaz, które weszły w styczność z dużymi producentami i organizacjami ziemian, nałoży hamulec paskarzom i odbierze im ochotę do nadmiernego ryzyka. We die zdej znawców, cena zboża w listopadzie nie będzie przewyższała 5 — 8 tysięcy mk.

— **Ze sportu.** Sosnowieckie T-wo Cyklistów w dniu 31 lipca rb. wysłało swych członków na wyścigi szosowe do Krakowa. Czynny udział w wyścigach brali: pp. Janusz Fliści (prezes) Józef Urbański (kapitan I), Józef Szutek. Wszyscy trzej zostali nagrodzeni. Szczegółowe rozwiolenie sportu kolarskiego! Sosnowieckie Towarzystwo Cyklistów w dniu 7 sierpnia 1921 roku urządza dla swych członków wyścigi szosowe o trzech biegach na szosie czeskiej. Zapis członków Sosnowieckiego T-wo Cyklistów przyjmuje się w lokalu przy ul. Parkowej codziennie od 7 do 9 wieczór. Początek wyścigów o godzinie czwartej po południu.

— **Ze sportu.** W niedzielę dnia 7 bm., o godzinie 6 po południu, Klub Sportowy Sosnowiec urządza wyścigi piesze z łask. współudziałem sportowców — piechurów m. Poznania, Warszawy, Krakowa i Wiednia. Sportowcy przebiegną od ulicy 3-go Maja (od cukierki warszawskiej) przez ul. Piłsudskiego, Aleję, Rudną, Distlową z powrotem na ul. 3-go Maja. Od godz. 9 rano na miejscu będą sprzedawane znaczki (bilety) po cenie 10 i 20 mk. Za pisy przyjmuje fotograf Zalega 3 go Maja 14.

— **Kradzieże.** W Strzemieszycach do piekarni Heraklika Langiera włamali się w nocy złodzieje i skradli worek maki razowej i pół korce maki żytniej, wartości 4,570 mk. W Sosnowcu przy ul. Kościelnej nr. 11, Janowi Majowskiemu, zam. w Tarnowie, skradziono 5500 mk.

OFIARY.

19. Celem uczczenia pamięci ś.p. Józefa Gąsiewskiego w drugą rocznicę śmierci w dniu 30 lipca 1921 składa na wpisy szkolne dla niesamotnych uczniów Janina Gąsiewska mk. 5000.

Na Skarb Narodowy

23 Ludwik Dymarski mk; tysiąc.

Na inwalidów wojennych

22 Mk. 500 jako przegrany zakład składa H. O.

Na Czerwony Krzyż

21 Za uprzążenie czarnej giedły za pośred. I podkomisarzatu Jakób Jakubowicz mk. 3 tysiące.

A. CHMIELECKI, STAROGARD (Pomorze)

pierwsza największa i najstarsza polska fabryka wódek i likierów w Starogardzie założona w 1889 roku poleca wytworne znane ze swej dobroci

WÓDKI I LIKIERY

Generalne przedstawicielstwo na b. Kongresówkę i Kresy

DOM HANDLOWY

JAKOB HEPNER, PRAZMAN i S-ka WARSZAWA, MŁAWSKA 8 i 5. tel. 251-94, 182-08.

Adres telegr. „Hepreska” Warszawa.

374

„SPOŁEM”

ZWIĄZKOWE TOWARZYSTWO HANDLOWE SPÓŁKA Z OGR. ODPOW. 335

we Lwowie

Oddział w Drohobyczu

otworzył dnia 1 sierpnia b. r. EXPOZYTURĘ z magazynami i składami w Boryslawiu przy ul. Pańskiej i poleca wszelkie materiały budowlane, żelazo, żelazo stare, zboże i mąkę.

Popierajcie Sport Polski!

W dniu 7 sierpnia 1921 r. o godz. 6 wiecz. odbędzie się

bieg okrężny

Klubu Sportowego „Sosnowiec”, ul. m. Sosnowca Start ul. 3-go Maja 14.

Na miejscu będą sprzedawane znaczki (bilety) w cenie 10 i 20 mk. od godz. 9 rano do 6 wiecz. u p. Zalegi. 391

Zboże nowego zbioru po cenach konkurencyjnych

:: w ładunkach wagonowych dostarcza ::

„SPOŁEM”

ZWIĄZKOWE TOWARZYSTWO HANDLOWE

Lwów, ul. 3-go Maja 19.

Makulaturę, książki stare, kopjały, gazety i t. p.

kupuję płacę najwyższe ceny

FABRYKA TOREBEK i SKŁAD PAPIERU

J. GRAJCAR

Targowa № 11.

276

Samopomoc byłych Legionistów w Sosnowcu

wzywa swych członków oraz sympatyków na

zbiórkę

w dniu 6 sierpnia o godzinie 7-ej wieczorem na cmentarzu sosnowieckim przy pomniku Górnolazaków, celem uczczenia wymarszu pierwszych kadr legionowych w pole i złożenia hołdu poległym w Wieczną służbę

395

ZARZĄD.



Odciski

brodawki i skórę zgrubiałą na po deszczach bezprowiznie i bezbołu usuwa

„Klawiol”

wyrob. Farmac. Labor. „Ap. Kowalski” w Warszawie, Miodowa 1. Sprzedają wszystkie apteki i sklepy apteczne. 100



Choroby żołądka, kiszek, nerek, obstrukcje, hemoroidy — radykalnie leczą

Szwajcarskie gorzkie zioła

Dr. Bauera 2494

z marką Kogn. Sprzedają apteki i sklepy hurtowe Sosnowiec skład ap. Jagiellovicz

DOBNE OGŁOSZENIA

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy

ul. Piłsudskiego nr. 16 poleca służbę domową rzemieślników, a także niewykwalifikowanych robotników i robotnice, kandydatów do terminu, oraz rutynowanych biuralistów, biuralistek maszynistek, techników. Pośrednictwo bezpłatne. 863

Kasjerka

inteligentna uczciwa, z dobrą referencją potrzebna od zaraz do Biura Dzienników i Ogłoszeń Józefa Hławskiego 3-go Maja 4. 283-2

Dyrektor

mającego się założyć Instytut Handlowego poszukuje dla siebie pomieszczenia, ewentualnie pokoju umiarkowanego. — Zgłoszenia nadsyłać do Red. Kurjera Zagłębia dla „Dyrektora Instytutu”. 393

Potrzebna

zupelnie zdolna krawcowa. Wiadomość w Piwni Szeniowska Nr. 18 394-3

Singera

maszynę do szycia sprzedam. Leszno dom Święcickiej. 391

Okazja!!!

Fortepian koncertowy krótki czarny sprzedam Dęblńska 11 stróż wskazuje. 380-3

Pianino

B. luthera do sprzedania. Wiadomość w sklepie Hławskiego 3-g o Maja 18 381-3

Skradziono

w Siewierzu kartę zwolnienia z wojska wydaną przez P.K.U. w Będzinie Janowi Michalskiemu, z portfelem i gotówką. 386-3

Zgubiono

kartę powołania wydaną przez PKU w Będzinie na imię Józef Mazgala. Łaskawy znalazca raczy zwrócić na kop. Kazimierz biuro dzienników J. T. 370-8

POMNIKI GOTOWE

poleca Zakład kamieniarski **JANA ZAGÓRSKIEGO** Sosnowiec, ul. Aleja.

Tam się wykonuje grobowce, figury z piaskowca, marmuru i granitu oraz wszelkie roboty kamieniarskie.

Pokój z kuchnią

do wynajęcia przy ul. Konstantynowskiej za zwrotem kosztów reperacji. Wiadomość „Kurier” 376